

Kuhmon kaupungin kannanotto palveluverkkouudistukseen

Khall 10.03.2026
150/00.02.01/2026

Valmistelija Hallintojohtaja Kyllönen Pinja, puh. 044 7255223

Kainuun aluehallitus käsitteli kokouksessaan 16.2.2026 §:n 27 kohdalla yhteistoimintaneuvotteluihin liittyvää palveluverkkouudistusta. Alkuperäisessä esityksessä ehdotettiin, että Kuhmon Hoitokoti Honkalinnassa toimivan arviointi- ja kuntoutusyksikön 12 paikkaa palautetaan ympärivuorokautisen palveluasumisen käyttöön, mikä olisi merkinnyt yksikön toiminnan päättymistä lyhytaikaisen arvioinnin ja kuntoutuksen palveluna. Esitykseen sisältyi myös henkilöstön vähennystarvetta.

Linkki Kainuun aluehallituksen kokouksen 16.2.2026 §27:

[https://kainuunhyvinvointialue.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Aluehallitus/Kokous_1622026/Yhteistoimintaneuvotteluihin_liittyva_pa\(16223\)](https://kainuunhyvinvointialue.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Aluehallitus/Kokous_1622026/Yhteistoimintaneuvotteluihin_liittyva_pa(16223))

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa seuraavan kannanoton hyvinvointialueen hallitukselle:

Kuhmon kaupunginhallitus katsoo, että tällainen muutos olisi ollut kuhmolaisten palvelujen kannalta räikeä heikennys. Arviointi- ja kuntoutusyksikkö muodostaa tärkeän osan hoidon jatkumoa, erityisesti ikääntyvän väestön palvelutarpeissa, joissa oikea-aikainen arviointi ja kuntoutus ehkäisevät raskaampien palveluiden tarvetta ja tukevat kotona asumista. Kuhmon yksikön lakkauttaminen olisi johtanut tilanteeseen, jossa palvelurakenne olisi muodostunut epätasapainoiseksi hyvinvointialueen samankokoisten kuntien (Sotkamon ja Suomussalmen kunnat) välillä ja jättänyt Kuhmon selvästi heikompaan asemaan palveluiden saatavuudessa. Kaupunki pitää myönteisenä sitä, että alkuperäistä esitystä ei sellaisenaan hyväksytty, ja että Kuhmon yksikön toiminnan jatkuminen turvattiin.

Kun arviointi ja kuntoutusyksikkö toimii sosiaalihuoltolain (SHL) alla, palveluiden maksut perustuvat sosiaalihuollon asiakasmaksulakiin. Tämä merkitsee sitä, että maksut voivat olla tuloihin perustuvia tai määräytyä palvelun todellisten kustannusten mukaan, erityisesti kun palvelu sisältää majoitusta, ruokaa ja hoivaa. Kuhmossa tämä on konkretisoitunut siten, että paikalliset ikäihmiset ovat joutuneet muita kainuulaisia raskaampien kustannusten piiriin, mikä on koettu eriarvoiseksi ja jopa epäinhimilliseksi kohteluksi.

Kun yksikkö toimii terveydenhuoltolain (THL) alla, maksut ovat kiinteitä, ennalta määriteltäviä asiakasmaksuja, jotka eivät riipu tuloista. Lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään yhdenmukainen vuorokausimaksu. THL-palveluissa

asiakkaan vuosittaisia maksuja rajoittaa myös terveydenhuollon maksukatto. THL:n mukaisissa palveluissa kustannukset ovat pienempiä ja ennakoitavampia, mutta eivät tuloihin sidottuja. Tämän maksueron seurauksena kuhmolaiset ikäihmiset ovat käytännössä joutuneet eriarvoiseen asemaan verrattuna muihin kainuulaisiin. Tämä on herättänyt Kuhmossa ja laajemminkin huolta heidän kohtelunsa inhimillisyydestä ja yhdenvertaisuudesta, joka ei ole Kainuun hyvinvointialueen strategiassa mainitun VALO:n mukainen (vastuullisuus, avoimuus, luotettavuus ja oikeiden mukaisuus).

Kuhmossa on koettu tilanteita, joissa paikallisia ikäihmisiä on siirretty lyhytaikaista arviointia ja kuntoutusta varten huomattavan pitkien etäisyyksien päähän toisiin alueen kuntiin. Tällaiset siirrot heikentävät vakavasti ikäihmisten mahdollisuutta säilyttää yhteys läheisiinsä ja omaan elinympäristöönsä, ja ne kuormittavat sekä asiakkaiden toimintakykyä että heidän läheistensä jaksamista. Kuhmon kaupunki katsoo, että näin pitkien etäisyyksien päähän tehtävät siirrot ovat ikäihmisten kannalta epäinhimillisiä, eivätkä ne täytä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluilta edellytettävää inhimillisen kohtelun ja yhdenvertaisuuden periaatetta. Huomionarvoista on myös se, että vain kuhmolaiset ihmiset Kainuussa ovat joutuneet maksamaan tällaiset taksikyydit itse.

Kuhmon kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että hyvinvointialueen hallitus tarkastelee palvelurakennetta yhdenvertaisuuden periaatteiden mukaisesti ja varmistaa, että myös kuhmolaisilla on kohtuullinen ja saavutettava pääsy perusterveydenhuollon arviointi- ja kuntoutuspalveluihin. Kaupunki korostaa, että jatkossa palvelurakennetta kehitettäessä on tärkeää huomioida kunta- ja aluekohtaiset tarpeet tasapuolisesti sekä varmistaa, että ratkaisut tukevat koko hyvinvointialueen asukkaiden yhdenvertaista palvelujen saatavuutta.

Päätös